

Projekta

„Dzīvot Latvijā - 4”

pieredze

2015

Projekta „Dzīvot Latvijā - 4” mērķis ir īstenot pasākumus, kas nodrošina trešo valstu pilsoņu informētību, pilnvērtīgu iekļaušanos un līdzdalību Latvijas un Eiropas sabiedrības dzīvē, kā arī sekmē uzņemošās sabiedrības spēju pieņemt citādo.

„Pateicoties šīm nodarbībām, es jūtos šeit, IAC un Latvijā, kā mājās. Esmu daudz sapratis par dzīvi Latvijā, bet arī mani šeit uzklausa un saprot.”

Aleksandrs

„Мне очень нравится, как вы говорите о своей родине. Страна маленькая, но вы ее очень любите. Это заметно в каждом месте, куда мы приезжаем. Может потому, что люди здесь живут уже многие поколения и наследуют это чувство принадлежности.”

Яна

„Every month after the seminar, we kind of feel like we are turning into a little more of a Latvian.”

May and Wai

„Ļoti noderīga informācija par izglītību, bērnu pieteikšanu skolās un diplomu atzīšanu.”

„Noteikti varēšu izmantot уzzinātās interneta adreses, tās palīdzēs orientēties un sameklēt aktuālo.”

„ieguvu daudz noderīgas informācijas par valsts pārvaldi un medicīnu.”

„Latviešu valodas kluba nodarbībās paplašināju savu redzesloku, vienmēr guvu atbildes uz jautājumiem un, protams, paaugstināju latviešu valodas prasmes.”

Natālija

„Es jums stāstu un rādu, lai iedrošinātu; lai jūs redzētu, ka iesākt var no nekā. Jūs esat no dažādām vietām. Rādiet savu nacionālo. Tas būs atšķirīgi un citiem interesanti. Es gribu jūs iedvesmot!”

Podniece Līga Mergina,
Beverīnas novads

Integrācijas programma „Dzīvot Latvijā”

No 2015. gada janvāra līdz jūnijam projekta dalībnieki apguva integrācijas programmu „Dzīvot Latvijā”, kas veidota no četriem savstarpēji saistītiem moduļiem:

- Es Latvijas sabiedrībā
- Latvijas ekonomikas un sociālās sistēmas aktualitātes: cilvēka un sabiedrības attīstības un izaugsmes iespējas
- Latvijas valsts pārvaldes sistēma, iedzīvotāju pamattiesības un iespējas
- Latvijas vēsture, kultūra un tradīcijas: vienoti daudzveidībā

Katra moduļa apguve ietver:

- piedalīšanos interaktīvā seminārā
- tikšanos ar ekspertiem
- prakses daļu ar nozīmīgu iestāžu un organizāciju apmeklējumu
- interešu klubu braucienus uz Latvijas novadiem
- regulāras valodu kluba nodarbības
- tālmācības un izziņu materiālus tālākai patstāvīgai Latvijas iepazīšanai

Programmas saturā iekļauti jautājumi, kas aktuāli cilvēkiem, kuri nešen ieradušies uz dzīvi Latvijā, piemēram, kur atrast informāciju par pašvaldības darbu, kur meklēt palīdzību ārkārtas situācijās, kā iesaistīties darba tirgū vai uzsākt uzņēmējdarbību, kā bērniem iekļauties skolās un interešu izglītībā, kā organizēt brīvo laiku, ko redzēt dažādās Latvijas vietās u.c. Visi materiāli dalībniekiem bija pieejami latviešu, krievu un angļu valodā.

Kultūras ministrija

Projekts „Dzīvot Latvijā - 4” (Nr. IF/2013/1.a/6) tiek īstenots Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda 2013. gada programmas ietvaros ar Eiropas Savienības (75%) un Latvijas valsts budžeta (25%) finansējumu.

Par publikācijas saturu pilnībā atbild biedrība „Izglītības attīstības centrs”, un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības un Latvijas Republikas oficiālo viedokli.

„Самое
существенное
заключение, к
которому я пришла
во время участия
в интеграционной
программе, это
то, что выбор
остаться в Латвии
был абсолютно
правильным.“

From January till June 2015. project participants acquired the integration programme „Living in Latvia” that consists of four reciprocally connected modules:

- Me in the society of Latvia
- Topicalities of the economy and social system of Latvia: development and growth possibilities of man and society
- State administration system of Latvia, people's key rights and possibilities
- History, culture and traditions of Latvia: united in diversity

The acquisition of each module includes:

- participation in the interactive seminar
- meeting with experts
- practice part including visits to important institutions and organizations
- interest group excursions to different regions of Latvia
- regular language group meetings
- distance education and reference materials for further independent exploration of Latvia

The content of the programme includes issues that are topical for people who have recently settled in Latvia, for example, where to find information about the work of municipalities, where to seek help in extreme situations, how to participate in the labour market or to start one's own business, how children could join formal education and interest education, how to organize the leisure time, what to see in different parts of Latvia, etc. All materials were available to the participants in Latvian, Russian and English.

С января по июнь 2015 года участники проекта осваивали интеграционную программу «Жить в Латвии», которая состояла из четырёх связанных между собой модулей:

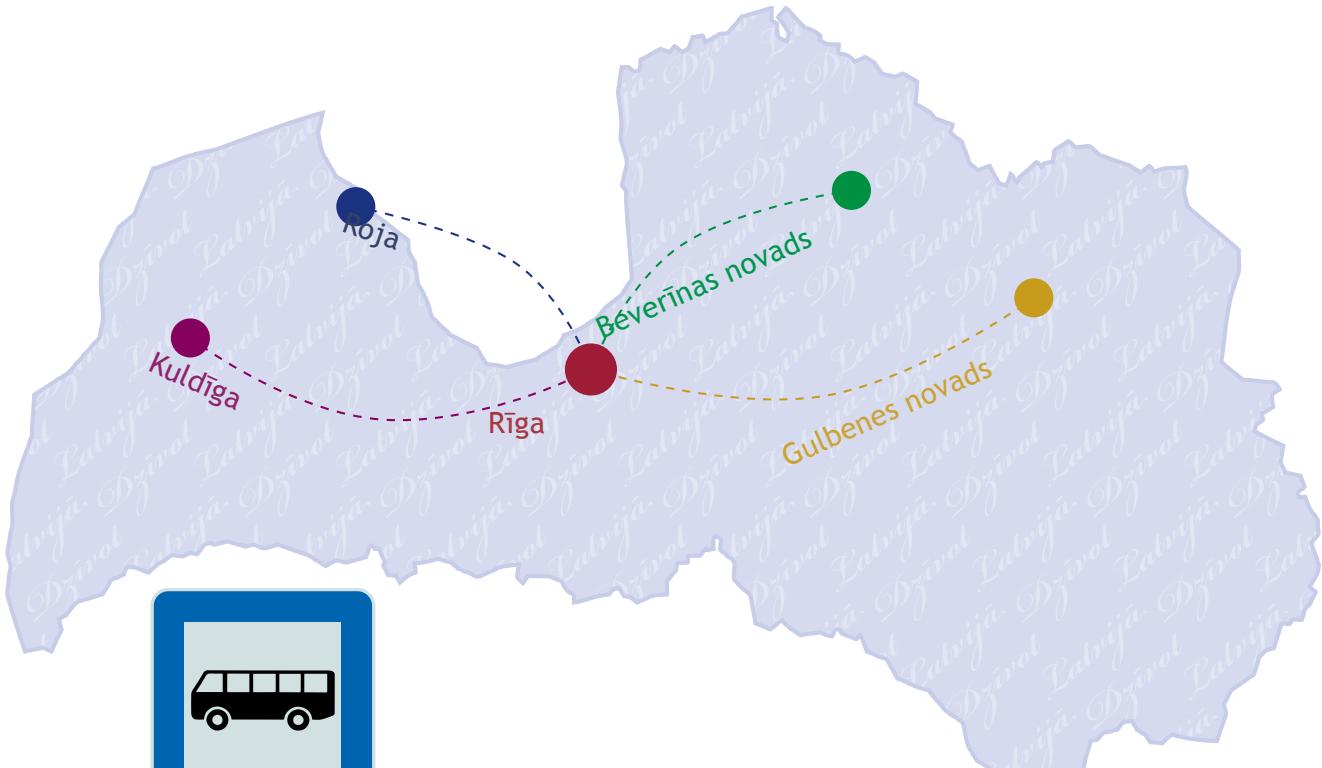
- Я в латвийском обществе
- Актуальные вопросы экономики и социальной системы Латвии: возможности роста и развития человека и общества
- Система государственного управления Латвии, основные права и возможности жителей
- История, культура и традиции Латвии: едины в многообразии

Освоение каждого модуля включает в себя:

- участие в интерактивном семинаре
- встречу с экспертами
- практику с посещением важных учреждений и организаций
- поездку клубов по интересам в края Латвии
- регулярные занятия клуба по изучению языка
- познавательные материалы и материалы дистанционного обучения для дальнейшего самостоятельного знакомства с Латвией

В содержание программы включены вопросы, которые актуальны для тех, кто недавно прибыл на жизнь в Латвию, например, где найти информацию о работе самоуправления, где искать помочь в чрезвычайных ситуациях, как включиться в рынок труда или начать предпринимательскую деятельность, как детям вписаться в школьную жизнь и образование по интересам, как организовать и проводить свободное время, что посмотреть в разных местах Латвии и др. Все материалы участникам проекта были доступны на латышском, русском и английском языках.

Latvijas izzināšana: prakses vietas un interešu klubu braucieni

Kuldīga

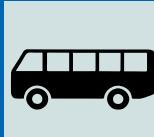
Kuldīgas Kultūras centra folkloras kopa „Nārbuļi”
Rokdarbu kopa „Čaupe”
Vietējie iedzīvotāji un pašvaldības pārstāvji

*Man vislabāk patika tautas mūzikas ansamblis,
es nezināju, ka tautas mūzika var būt tik bagāta.*

Rīga

Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs
Kr. Barona muzejs
Rīgas dome
Školādes muzejs „Laima”
Rīgas Jūgendstila muzejs

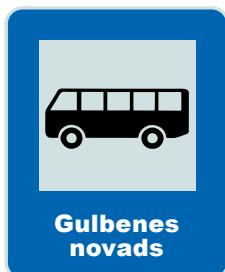
Roja

Kaltenes/Ķirķraga akmeņainā jūrmala
Rojas Jūras zvejniecības muzejs
SIA „Dižbute”
Rojas zvejas osta
Zvejnieku sēta „Otra puse”
Vietējie zvejnieki, uzņēmēji, vēstures un kultūras zinātāji

Beverīnas novads

J. Endzelīna Kauguru pamatskola un Brenguļu sākumskola NVO „Iespēju durvis”
Brenguļu alus darītava
Bioloģiskā saimniecība un zirgaudzētava „Jaunupītes”
Podniece Līga Mergina un „Siltumnīca”
Saieta nams „Depo”
SIA „R Chocolate”
Beverīnas novada pašvaldība, skolēni un amatnieki
Iespaidi grandiozi, paši spilgtākie par cilvēkiem, kuri atraduši sev patīkamu nodarbošanos un ar to pelnī sev iztiku. Bērnu uzstāšanās un stallis, un foti garšīga šokolāde. Kauguru skolas apmeklējums, kur cilvēki strādā ar visu sirdi un dvēseli, mīl bērnus un savu novadu.

Gulbenes novads

Gulbenes Tūrisma informācijas centrs
Vecgulbenes muižas komplekss un
Gulbenes muzejs

Siera ražošanas saimniecība „Pakalnieši”

Gulbenes 2. vidusskola

Gulbenes novada uzņēmēji, skolēni,
amatnieki un biedrību pārstāvji

Visi iespadi bija spilgti, bet visvairāk man patika mākslas izstāde, amatnieki un to darinājumi.

Bija jauki kaut ko izgatavot pašam, patika siera ražotnes apmeklējums.

Turning into a little more of a Latvian

We were first introduced to this project, “Living in Latvia 4”, through our professors, who teach us the Latvian language at the University of Latvia. There were a total of around 50 people at the first seminar held who are also, like us, from other countries. Neither of us speak each other’s languages. We were there for the very first time, but IAC does manage to bring us together as a group, as a kind of a family.

We attend Latvian language support classes every week, go on trips around Latvia every month. Monthly seminars provide us with the opportunity to discuss the basic and important things we would need as a person who lives in Latvia. We had attended seminars about education, emergency services, rights, health, and more. *Every month after the seminar, we kind of feel like we are turning into a little more of a Latvian.* We have now already been to Kuldīga, Gulbene, Valmiera municipalities and visited museums in Riga. We have got to learn about Latvian culture, Latvian foods and drinks, Latvian way of life on a daily basis, or about what makes Latvia today or Latvian handicrafts and how they make it. We have left with so many things we learned every time we went on a trip or attended a seminar.

Every trip feels like a big family outing, with a perfect escape plan away from the city, where we could see the wide fields under the vast blue sky, the Latvian countryside, greenhouses, and forests, we get to try out so many new things, such as making handicrafts and stuffs, trying different kinds of home-made cheeses and chocolates. As we seem to be the only two people from Myanmar in Latvia, there is literally nobody that we know. We would be like stuck in our own Myanmar bubble since we know very few people here in Latvia. But IAC has reached out to us and try to give us a hand if we ever needed help.

When you are in a foreign country where you don’t speak their language and they don’t understand your language, most of the time you would feel awkward and uncomfortable and uneasy. The very strange thing about IAC is that it feels so comfortable, feels so at home. We feel connected. Everyone is so nice to us. They do not let us feel that we are any different from them, neither the language we speak, nor anything else. Our translator is always there for us to explain everything we do not know in English. The office manager Līga is also like a sister to us. Every person, who works at IAC, is almost always smiling and would always explain things that we might not understand. We are so grateful to each and every one in IAC for making it possible that we have a chance to be a little like Latvian every once in a while. Thank you so much again for everything. :) Paldies par visu!

May Htoo Maung and Wai Mon Tun

„Эта программа
подарила море
эмоций и хорошего
настроения.”

Узнавая Латвию в дружелюбной атмосфере

Я с мужем и сыном переехали в Латвию в октябре 2014 года из Украины. Трудно начинать устраивать свою жизнь на новом месте, тем более в другом государстве.

Нельзя переоценить значение для таких людей как мы проекта „Жить в Латвии”. Здесь нам дали очень много полезной и жизненно важной информации во всех сферах жизни: труда, образования, здравоохранения. Нас ознакомили с системой государственного устройства, медицинского обслуживания, самообразования, организацией собственного бизнеса. Нам представили возможности посетить музеи, побывать на экскурсии в некоторых городах Латвии, познакомиться с интересными людьми, их творчеством и малым бизнесом, мы могли узнать об особенностях жизни в провинции. Очень важно также, что проводятся регулярные занятия по изучению латышского языка.

Хочу выразить огромную благодарность всем организаторам, спонсорам и исполнителям этого прекрасного проекта. Команда проекта создает всегда теплую и доверительную атмосферу. Всегда нас встречают приветливо, доброжелательно, по-домашнему щедро угощают в обстановке комфорта и уюта.

Цель проекта - помочь иностранцам, живущим в Латвии, интегрироваться в новой стране, по-моему успешно достигается. Хочется пожелать всем, кто в этом участвовали, дальнейших успехов, творческих решений, развития, совершенствования и новых идей!

Анжела Сухаревская

Three reasons why everything will succeed

Openness to everything offered by the project. Participants' enthusiasm to participate in the seminars and language clubs, their determination to study distance education materials in more detail at home, willingness to take part in expeditions of exploring Latvia, to visit cultural events, museums, to question the experts serve as evidence for this. This is also proved by their readiness to yield oneself to the adventure - to speak out a sentence in Latvian for the first time, to taste the strange product „tīrkultūra” (pure culture) and to take heart to go independently to the Culture Centre „Ziemeļblāzma”. The run of the project is very intensive; it takes time, interest, particularization and absorption, but it turns out to be worth it, because each of the so different parts of the integration programme supplements the other and allows standing more firmly on one's feet here - in Latvia.

Mutual support and assistance. Which is the tastiest bread in Latvia? Where did you find your family doctor? Which school should we better choose? What documents did you have to submit when you registered your business? These are questions that participants address not only to experts but also to any staff member of the EDC and each other. Project events never end at the time indicated in the agenda. They continue with discussions, sharing experience, giving advice, exchanging e-mail addresses and phone numbers. Participants form the network of mutual support and assistance, which will continue providing the sense of safety also after the conclusion of the project.

Respect to Latvia and its inhabitants. To some participant of the project Latvia has given the possibility to escape from the war, to another - to reunite with the family or acquire education. Therefore, the participants' attitude to the present home and people of Latvia is full of gratitude, respect and appreciation. This is a great foundation for good living together. Moreover, the project participants offer a unique possibility to the project implementation team and people in different regions of Latvia to look at their native country through the eyes of other people. This allows appreciating anew the things that we have got used to regard as self-evident - freedom, safety, and security, clean air and water, shops abounding in goods, four seasons, picturesque landscapes, and decent education.

„Я считаю, что такие проекты очень полезны не только приезжим, но и всем, кто проживает в Латвии, так как они помогают поглубже понять свою страну, дают почувствовать, что ты есть часть этой культуры и истории.”

Kur meklēt aktuālo informāciju

Latvijas valsts portāls <https://www.latvija.lv/>

Portālā informācija pieejama latviešu, krievu un angļu valodā. Tā izkārtota kataloga formā, kas ļauj sameklēt informāciju par valsts un pašvaldību iestāžu sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem, piemēram, par izglītību, muzejiem, darba meklēšanu, medicīnas pakalpojumiem u.c.

Uzziņu portāls <http://www.1188.lv/>

Portālā informācija pieejama latviešu, krievu un angļu valodā. Te rodama informācija par uzņēmumiem, izklaidi, sabiedrisko transportu u.c. Iespējams norādīt uzņēmumu, ko meklē. Ērti noskaidrot sabiedriskā transporta laikus, maršrutus, cenas.

Rīgas satiksmes portāls <https://www.rigassatiksme.lv/>

Portālā informācija pieejama latviešu, krievu un angļu valodā. Ērts rīks, lai izpētītu Rīgas sabiedrisko transportu, plānotu maršrutu, atrastu kartē pieturvietas, transporta laika grafikus u.c. informāciju.

Rīgas pašvaldības portāls <https://www.riga.lv/>

Portālā informācija pieejama latviešu, krievu un angļu valodā. Informācija par Rīgas pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, dažādām aktualitātēm pilsētā, sabiedriskā transporta ierobežojumiem.

„Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” portāls <http://meteo.lv/>

Portālā informācija pieejama latviešu un angļu valodā. Te var iegūt informāciju par gaidāmajiem laika apstākļiem.

Informācija par valsts iestāžu pakalpojumiem

Informācija pieejama valsts institūciju mājaslapās. Daži piemēri: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde - <http://www.pmlp.gov.lv/>; Izglītības un zinātnes ministrija - <http://izm.gov.lv/>; Veselības ministrija - <http://vm.gov.lv/> u.c.

Where to look for topical information

Latvian State Portal <https://www.latvija.lv/>

The information in the portal is provided in Latvian, Russian, and English. It is arranged in the catalogue format which allows finding information about the public services offered by state and municipal institutions, e.g. education, museums, employment possibilities, health services, etc.

Information Portal <http://www.1188.lv/>

The information in the portal is provided in Latvian, Russian, and English. Information is presented on business companies, entertainment, public transport. It is possible to indicate the company to be searched. It is easy to find out the times, routes, and prices of the public transport.

Rīga Transport Portal <https://www.rigassatiksme.lv/>

The information in the portal is provided in Latvian, Russian, and English. It is a convenient tool to explore the public transport of Rīga, to plan the route, to find the transport stops in the map, the schedules of times, and other information.

Rīga municipality <https://www.riga.lv/>

The information in the portal is provided in Latvian, Russian, and English. Information is presented about services provided by Rīga municipality, many topical events in Rīga, restrictions of the public transport.

Portal of the Latvian Environment, Geology and Meteorology Centre, “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” <http://meteo.lv/>

The information in the portal is provided in Latvian and English. Information is presented about the expected weather conditions.

Information on the services provided by state institutions

Information is available at the home pages of the state institutions. Some examples: Office of Citizenship and Migration Affairs - <http://www.pmlp.gov.lv/>; Ministry of Education and Science - <http://izm.gov.lv/>; Ministry of Health - <http://vm.gov.lv/>, etc.

“Я в латвийском обществе”

Где искать актуальную информацию

Латвийский государственный портал <https://www.latvija.lv/>

Информация на портале доступна на латышском, русском и английском языке и представлена в виде каталога, что позволяет найти всю необходимую информацию об услугах, предоставляемых государством и местными самоуправлениями, например, об образовании, музеях, поиске работы, медицинских услугах и др.

Справочный портал <http://www.1188.lv/>

Информация на портале доступна на латышском, русском и английском языке. Здесь можно найти информацию о предприятиях, развлечениях, общественном транспорте. Удобно пользоваться, чтобы узнать расписание, маршруты, цены общественного транспорта.

Портал «Rīgas satiksme» <https://www.rigassatiksme.lv/>

Информация на портале доступна на латышском, русском и английском языке. Удобный ресурс для ознакомления с рижским общественным транспортом. Есть возможность спланировать маршрут, разыскать на карте остановки, посмотреть расписание общественного транспорта и найти другую информацию.

Портал Рижского самоуправления <https://www.riga.lv/>

Информация на портале доступна на латышском, русском и английском языке. Размещена информация о предоставляемых Рижским самоуправлением услугах, информация об актуальных событиях в городе и ограничениях в работе общественного транспорта.

Портал Латвийского центра окружающей среды, геологии и метеорологии <http://meteo.lv/>

Информация на портале доступна на латышском и английском языке. Здесь можно получить информацию об ожидаемых погодных условиях.

Информация об услугах государственных учреждений

Информация доступна на домашних страницах государственных учреждений. Например: Управление по делам гражданства и миграции - <http://www.pmlp.gov.lv/>; Министерство образования и науки - <http://izm.gov.lv/>; Министерство здравоохранения - <http://vm.gov.lv/> и др.

**“Latvijas ekonomikas un sociālās sistēmas
aktualitātes: cilvēka un sabiedrības attīstības un
izaugsmes iespējas”**

Pirmsskolas izglītība, pamatizglītība un vidējā izglītība Latvijā

Ārvalstniekiem, kuriem ir derīga uzturēšanās atļauja Latvijā, ir tiesības uz izglītību.

Pirmsskolas izglītība bērniem no 5-6 gadu vecuma ir obligāta. To piedāvā valsts, pašvaldību un privātās skolas un bērnudārzi. Pirmsskolas izglītība valsts un pašvaldību skolās ir bezmaksas, taču vecākiem jāmaksā par bērna ēdināšanu. Privātie bērnudārzi un skolas ir maksas.

Vispārējā izglītība ilgst 12 gadus, to veido pamatizglītība (1.-9.klase) un vidējā izglītība (10.-12.klase), tā valsts un pašvaldību skolās ir bezmaksas. Pamatizglītība ir obligāta; to uzsāk gadā, kurā bērnam aprit pilni 7 gadi, un tā ilgst līdz 16 gadu vecumam. Šos gadījumos pamatizglītības iegūšana var turpināties līdz 18 gadu vecumam. Beidzot pamatskolu, kārto centralizētos eksāmenus, to skaitu nosaka Izglītības un zinātnes ministrija. Beidzot vidusskolu, obligāti jākārto četri eksāmeni - trīs nosaka valsts, vienu izvēlas pats skolēns.

Valsts un pašvaldību skolās izglītību iegūst latviešu valodā. Citā valodā izglītību var iegūt skolās, kurās īsteno mazākumtautību izglītības programmas. Pamatskolā mazākumtautību programmā 40% mācību stundu notiek latviešu valodā, vidusskolā - 60%. Beidzot pamatskolu un vidusskolu, visi skolēni kārto latviešu valodas eksāmenu. Nenokārtojot eksāmenu, nevar iegūt diplomu par pamatizglītību vai vidējo izglītību. Informācija par visām skolām pieejama Izglītības un zinātnes ministrijas mājaslapā <http://izm.izm.gov.lv/>.

**“Актуальные вопросы экономики и
социальной системы Латвии: возможности
роста и развития человека и общества”**

Дошкольное, основное и среднее образование в Латвии

Иностранные граждане, имеющие действительный вид на жительство в Латвии, имеют право на образование.

Дошкольное образование детям с 5-6-летнего возраста является обязательным. Оно предоставляется государственными, муниципальными и частными школами и детскими садами. Дошкольное образование в государственных и муниципальных школах является бесплатным, но родители обязаны платить за питание детей. Частные детские сады и школы - платные.

Общее образование продолжается 12 лет и состоит из основного (1-9 класс) и среднего (10-12 класс) образования, в государственных школах и школах самоуправлений оно является бесплатным. Основное образование обязательно, оно начинается в том году, когда ребенку исполняется 7 лет, и продолжается до 16-летнего возраста. В особых случаях основное образование может продлиться до достижения ребенком 18-летнего возраста. По окончании основной школы сдаются централизованные экзамены, их количество определяет Министерство образования и науки. По окончании средней школы нужно сдавать 4 обязательных экзамена - 3 из них определяются государством, а один выбирает ученик сам.

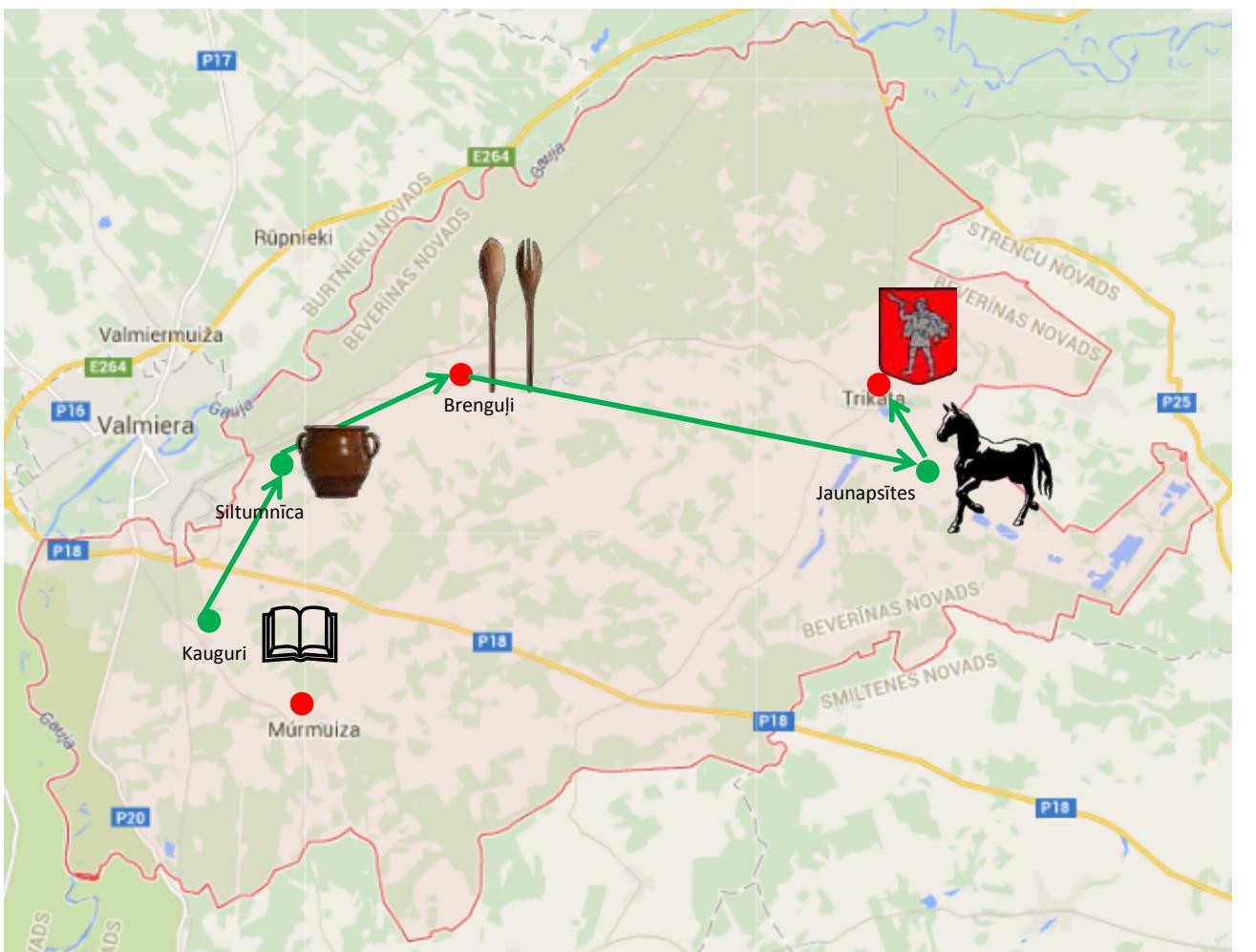

В государственных и муниципальных школах образование получают на латышском языке. На другом языке образование можно получить в школах, реализующих образовательные программы национальных меньшинств. В основной школе программа для национальных меньшинств предусматривает 40% учебного времени на латышском языке, а в средней школе - 60%. При окончании основной и средней школы все ученики сдают экзамен по латышскому языку. Без сдачи этого экзамена нельзя получить диплом об основном или среднем образовании.

Информация о всех школах доступна на домашней странице Министерства образования и науки <http://izm.izm.gov.lv/>.

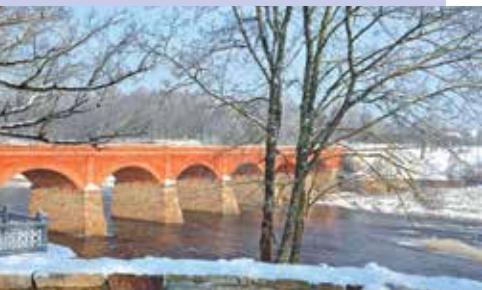
Jurģu diena Beverīnas novadā

Moduļa „Latvijas valsts pārvaldes sistēma, iedzīvotāju pamattiesības un iespējas” interešu kluba ietvaros projekta dalībniekus uzņēma Beverīnas novada ļaudis. Viens no teritoriāli mazākajiem Latvijas novadiem apvieno trīs pagastus - Kaugurus, Brenguļus un Trikātu, kuros dzīvo 3500 iedzīvotāju. Tomēr novada nelielais izmērs ir mānīgs - vietējo ļaužu darboties griba, uzņēmība un radošā izdoma ļauj īstenot lielas ieceres, un arī diena Beverīnas novadā bija iespaidu pārpilna. Šim pasākumam īpaši veidotā karte rāda, ka novada iepazīšana aptvēra viesošanos pie biedrības „lespēju durvis”, J. Endzelīna Kauguru pamatskolā, podnieces Līgas Merginas darbnīcā un „Siltumnīcā”, Brenguļu sākumskolā, Trikātas pagasta zemnieku saimniecībā „Jaunupītes” un Trikātas saieta namā „Depo”.

“Latvijas valsts pārvaldes sistēma,
iedzīvotāju pamattiesības un iespējas”

„Мои дети
были со мной
на протяжении
всего проекта, и
они, я думаю, с
гордостью смогут
многое рассказать
сверстникам.”

Iesniegumi valsts un pašvaldību iestādēs

Lai cilvēki efektīvāk līdzdarbotos valsts pārvaldē, ikviens var vērsties ar iesniegumiem valsts un pašvaldību iestādēs. Jebkuru iesniegumu var iesniegt rakstveidā, elektroniski vai mutvārdos.

Iestādēm, kas saņēmušas iesniegumu, ir pienākums atbildēt ne vēlāk kā **viena mēneša laikā**. Ja atbilde netiek sniepta, iedzīvotājs var vērsties tiesā.

Iesniegumā jānorāda ziņas par tā iesniedzēju - vārds un uzvārds, adrese un, ja nepieciešams, citas ziņas, kas palīdz sazināties ar iesniedzēju, piemēram, e-pasta adrese, tālrunis.

Kā sazināties ar iestādi elektroniski

- Aizpildot iesniegumu iestādes mājaslapā pieejamajā formā, piemēram, aizpildot sadaļu e-iesniegums vai e-jautājums. Parasti iestādes savā mājaslapā norāda, uz kuru e-pasta adresi var nosūtīt elektroniski parakstītus dokumentus. Šāda informācija parasti atrodama mājaslapas sadaļā Kontakti.
- **Portālā Latvija.lv** (<https://www.latvija.lv/>) nosūtot iesniegumu iestādei ar e-pakalpojumu „E-iesniegums iestādei”. Iesniegumā jānorāda iestāde, kurai iesniegums adresēts, iesnieguma tēma, iesnieguma būtība, dzīvesvietas adrese un e-pasta adrese.
- **Nosūtot pa e-pastu iestādei.** Šajā gadījumā iesniegums jāparaksta ar elektronisko parakstu. Iesniegumā jānorāda iesnieguma tēma, iesniedzēja vārds, uzvārds, adrese, iesnieguma būtība, e-pasta adrese vai cita informācija, lai sazinātos.

“Система государственного управления
Латвии, основные права и возможности
жителей”

Заявления в государственные и муниципальные учреждения

Чтобы жители эффективнее участвовали в управлении государством, каждый может обратиться в государственные и муниципальные учреждения с заявлением. Любое заявление можно подать в письменном, устном виде или в электронной форме.

Учреждения, получившие заявление, обязаны ответить на него в течение месяца. Если ответ не дается, заявитель имеет право обратиться в суд.

В заявлении следует указать сведения о заявителе - имя, фамилию, адрес и, если необходимо, другие данные, которые могут помочь связаться с заявителем, например, адрес электронной почты, номер телефона.

Как связаться с учреждением в электронной форме

- Заполнив доступный на домашней странице бланк заявления, например, заполнив раздел э-заявление (e-iesniegums) или э-вопрос (e-jautājums). Учреждения на своей домашней странице обычно указывают, на какой адрес электронной почты можно посыпать документы с электронной подписью. Такая информация на домашней странице обычно размещена в разделе Контакты.

- На портале [Latvija.lv](https://www.latvija.lv/) (<https://www.latvija.lv/>), послав заявление учреждению посредством электронной услуги «Э-заявление учреждению» (“E-iesniegums iestādei”). В заявлении нужно указать учреждение, которому адресуется заявление, тему заявления, сущность заявления, адрес местожительства и электронный адрес.
- Написав учреждению на электронную почту. В таком случае заявление должно быть подписано электронной подписью. В заявлении нужно указать тему заявления, имя, фамилию и адрес заявителя, сущность заявления, электронный адрес или другую информацию для связи.

Три причины, почему всё получится

Открытость всему, что предлагает проект. Об этом свидетельствует энтузиазм участников проекта, с каким они участвовали в семинарах и клубах по языку, решимость, с какой они дома углублялись в материалы для дистанционного обучения, их желание отправиться в познавательные экспедиции по Латвии, посетить культурные мероприятия, музеи, расспросить экспертов. Об этом свидетельствует также готовность к приключениям - впервые громко произнести фразу на латышском языке, отведать странное изделие под названием «tīrkultūra» и набраться смелости, чтобы самостоятельно добраться до дома культуры «Зиемельблазма». Проект осуществляется очень интенсивно, требует много времени, заинтересованности и сосредоточенности, но, оказывается, - это того стоит, так как каждая из разных частей интеграционной программы дополняет остальные и даёт возможность твёрже стать на ноги здесь - в Латвии.

Взаимная поддержка и помощь. Какой самый вкусный хлебушек в Латвии? Как вы нашли своего семейного врача? Какую школу лучше выбрать? Какие документы нужно будет подать при регистрации своего предприятия? Это вопросы, которые участники проекта задают не только экспертам, но и сотрудникам IAC, а также друг другу. Мероприятия проекта никогда не заканчиваются в предусмотренное время. Они продолжаются беседами и рассказами о своём опыте, советами, обменом адресами электронной почты и номерами телефонов. Участники проекта создают свою сеть взаимной поддержки и помощи, и эта сеть будет поддерживать ощущение надёжности и после завершения проекта.

Уважение к Латвии и ее жителям. Кому-то из участников проекта Латвия дала возможность спастись от войны, другому - вновь объединиться с семьёй или получить образование. Поэтому отношение к своему новому дому и жителям Латвии полно благодарности, уважения и признания. Это хорошая основа для хорошего совместного проживания. Для организаторов проекта и жителей краёв Латвии участники проекта, в свою очередь, предоставляют уникальную возможность взглянуть на свою страну глазами других. Это позволяет вновь оценить то, что воспринимаем как само собой разумеющееся, - свободу и безопасность, чистый воздух и чистую воду, полные товарами магазины, четыре времена года, великолепные пейзажи и хорошее образование.

„Мне понравились люди! Они позитивны и любят свою историю и гордятся ей, с любовью доносят это нам. Это можно почувствовать. Я хочу быть полезна этой великой стране!”

“Latvijas vēsture, kultūra un tradīcijas: vienoti daudzveidībā”

10 idejas Latvijas izzināšanai vasarā

Gaujas plostnieku svētki Strenčos. Notiks plostnieku gājiens, airēšanas maratons, vizināšanās ar plostu un laivu. Vairāk: <http://www.strencunovads.lv/>

Tautas lietišķas mākslas gadatirgus Brīvdabas muzejā. Te varēs priecāties par dažādu amatnieku - kalēju, pinēju, audēju, adītāju, rotkaļu, podnieku u.c. darinājumiem. Vairāk: <http://www.brivdabasmuzejs.lv/>

Peoniju svētki Kalsnavas arborētumā. Varēs aplūkot vairāk kā 100 peoniju šķirnes. Arborētums ir lielākā dekoratīvo koku un krūmu audzētava Latvijas austrumos. Vairāk: <http://www.novados.lv/>

„Positivus” festivāls Salacgrīvā. Nozīmīgākais mūzikas un mākslas festivāls Baltijā, piedāvās aktuālu augstas kvalitātes mūzikas programmu. Vairāk: <https://www.positivusfestival.com/>

Zāļu tirgus Rīgā Doma laukumā Līgo svētku ieskaņā. Zāļu tirgus ļaus sajust Jāņu tradīcijas, zāļu, ķimeņu siera un lauku krāsnī ceptas maizes smaržu.

Dārza svētki Rundāles pilī. Notiks rožu ziedēšanas laikā, būs veltīti rožu dārza desmitgadei. Vairāk: <http://rundale.net/>

Cēsu pils viduslaiku dienas. Notiks viduslaiku brunīnieku kauju atainojums, tiks demonstrēta viduslaiku amatniecība, mode, mūzika. Vairāk: <http://cesis.lv/>

Siguldas opermūzikas svētki. Būs iespēja dzirdēt gan Latvijas, gan pasaules izcilākos operdziedātājus. Vairāk: <http://www.sigulda.lv/>

Riteņbraucēju Vienības velobrauciens Siguldā. Dalībniekiem piedāvās piedalīties dažādās riteņbraukšanas distancēs - kalnu riteņbraukšanas, tautas un sporta.

Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki Aglonā 15. augustā. Par godu svētkiem notiks svētās mises visās katoļu baznīcās.

“History, culture and traditions of Latvia: united in diversity”

10 ideas to explore Latvia in summer

Gaujas plostnieku svētki (Gauja Rafters’ Festival) in Strenči. The rafters’ parade and a rowing marathon will take place, as well as going by rafts and boats. See more at: <http://www.strencunovads.lv/>

Tautas lietišķas mākslas gadatirgus (National Fair of Applied Arts) at the Open-air Museum on June 6. Here one will be able to enjoy and buy the works of different craftsmen - smiths, weavers, basket makers, knitters, potters, etc. See more at: <http://www.brivdabasmuzejs.lv/>

Peoniju svētki (Peony festival) in Kalsnava Arboretum. Visitors will see more than 100 kinds of peonies. The arboretum is the biggest nursery of decorative trees and bushes in Eastern Latvia. More: <http://www.novados.lv>

Positivus Festival in Salacgrīva. The most significant music and art festival in the Baltic will offer a topical high-quality music programme. See more at: <https://www.positivusfestival.com/>

Zāļu tirgus (Herbs and Grass Market) - in Riga, at Dom Square, on the eve of the Līgo (Midsummer) Festival. The market will allow experiencing the Jāņi traditions, the smell and taste of wild flowers, caraway cheese and home-made bread.

Garden Festival in Rundāle Palace. The festival is usually organized at the time when roses blossom, and this year it is devoted to the 10th anniversary of the rose garden. See more at: <http://rundale.net/>

Medieval Days at Cēsis Castle. The festivities will include scenes of knights' fights from the Middle Ages, demonstration of medieval crafts, fashion, music. See more at: <http://cesis.lv/>

Sigulda Opera Music Festival. There will be an opportunity to listen to outstanding opera singers both from Latvia and abroad. See more at: <http://www.sigulda.lv/>

Vienības velobrauciens (Cycling Unity Ride) in Sigulda. The cyclists can participate in three disciplines - mountain biking, folk and sports cycling.

The celebration of the Assumption of the Blessed Virgin Mary in Aglona on August 15. The Holy Mass will take place in all Catholic churches.

“История, культура и традиции Латвии: едины в многообразии”

Афиша летних событий

Праздник плотовщиков реки Гауя в Стренчи. Состоится шествие плотовщиков, марафон по гребле, катание на плоту и лодке. Подробнее: <http://www.strencunovads.lv/>

Ярмарка народного прикладного искусства в Латвийском Этнографическом музее под открытым небом. Это возможность порадоваться изделиям разных ремесленников - кузнецов, мастеров плетения из лозы, ткачей, вязальщиц, изготовителей украшений, гончаров и др. Подробнее: <http://www.brivdabasmuzejs.lv/>

Праздник пионов в Калснавском арборетуме. Возможность увидеть более 100 сортов пионов. Арборетум является самым большим питомником декоративных кустарников и деревьев в восточной части Латвии. Подробнее: <http://www.novados.lv/>

Фестиваль „Positivus” в Салацгриве. Главный фестиваль музыки и искусства в странах Балтии; предлагает высококачественную программу современной музыки. Подробнее: <https://www.positivusfestival.com/>

Травяной рынок на Домской площади в Риге. Травяной рынок позволяет почувствовать традиции Янова дня, а также насладиться запахом трав, тминного сыра и испеченного в сельской печи хлеба.

Праздник сада в Рундальском дворце. Пройдет во время цветения роз; посвящен 10-летию сада роз. Подробнее: <http://rundale.net/>

Дни Средневековья в Цесисском замке. Пройдут театрализованные рыцарские турниры, демонстрация средневековых ремесел, моды, музыки. Подробнее: <http://cesis.lv/>

Праздник оперной музыки в Сигулде. Будет возможность услышать выдающихся латвийских и мировых оперных солистов. Подробнее: <http://www.sigulda.lv/>

Велопробег Единства в Сигулде. Участники смогут выбрать одну из дисциплин - горный, народный и спортивный велопробег.

Праздник Вознесения Святой Девы Марии в Аглоне 15 августа. В честь праздника состоится Святая Месса во всех католических церквях.

Mācoties latviešu valodu, mācāmies kultūru ...

Aija Kalve, valodas klubu vadītāja

Par neapstrīdamu patiesību mūsdienās tiek uzskatīts, ka valodā akumulējas tautas pieredze, tiek uzkrāta un tālāk nodota etnosa ģenētiskā atmiņa. Apgūstot citas tautas valodu, cilvēks ietiecas tās tautas kultūrā, iepazīst garīgās vērtības un kultūrai atbilstīgu, valodiski izprastu pasaules ainu. Tādējādi, plānojot un organizējot latviešu valodas atbalsta kluba nodarbības, uzmanība bija jāpievērš ne tikai dalībnieku latviešu valodas prasmju attīstīšanai, bet arī izpratnes sekmēšanai par Latviju, par majoritāti - latviešiem un citām tautībām, kas Latvijā raduši mājas, par latviešu kultūru un tradīcijām daudzkultūru sabiedrības kontekstā.

Latviešu valodas kluba nodarbības apmeklēja cilvēki gan no Ukrainas, gan Krievijas, gan Taizemes un Mjanmas, un viņiem visiem bija dažāda kultūras un dzīves pieredze. Arī pieredze dzīvot Latvijā. Latviešu valodas atbalsta klubā tika organizētas 20 nodarbības, un, pabeidzot šo sadarbību, dalībnieki sacīja: „Paldies!”

„Latviešu valodas atbalsta kluba nodarbībās bija ļoti draudzīga, mierīga atmosfēra, kas veicināja saziņu un latviešu valodas apguvi.” (Marita)

„Es atkal jutos kā skolēns.” (Ņikita)

„Man viss šais nodarbībās patika, jutos brīvi un labi.” (Māris)

„Jutos šais nodarbībās ļoti labi un ar nožēlu secinu, ka drīz šī sadarbība beigsies. Man pietrūks šo kopīgo sarunu un cilvēku. Es šai nodarbībās aizvien iegūstu kaut ko jaunu.” (Anžela).

Tomēr pirmajās latviešu valodas atbalsta kluba nodarbībās nemaz tik viegli nebija būt kopā un mācīties. Vajadzēja ne tikai apgūt latviešu valodu, bet arī pieņemt un uzklasīt citam citu; saprast, ka esam dažādi un arī mācāmies, domājam un pasauli uztveram dažādi. Liekas, pats grūtākais bija saprast, ka šīs nodarbības nav tikai latviešu valodas kursi, kuros trenējam visas valodas prasmes un gatavojamies pārbaudījumam.

Latviešu valodas prasme, protams, paaugstina dalībnieku dzīves kvalitāti, dzīvojot Latvijā. Tāpēc būtiski likās uzzināt, kāda ir viņu attieksme pret valodas apguvi. Vairāki dalībnieki ir akcentējuši, ka valodu mācās, lai varētu atrast darbu vai sazināties ar kolēģiem, skolotājiem utt. Visās atbildēs bija jūtama vēlme prast un mācīties latviešu valodu, kaut arī uzsvērts, ka viegli tas nav.

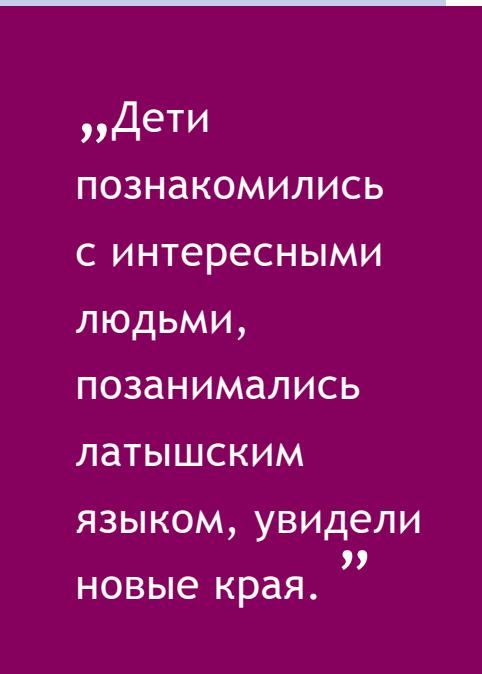
„Es nācu uz šīm nodarbībām tāpēc, ka latviešu valodas prasme man ir nepieciešama, dzīvojot Latvijā.” (Aleksandrs)

„Es ļoti cenšos mācīties latviešu valodu.”

„Es gribu iemācīties latviešu valodu, jo tā ir manas mātes, manas Dzimtenes valoda.” (Marita)

Latviešu valodas atbalsta kluba pieredze un rezultāti apstiprina, ka šāda darba forma ļauj samērā īsā laika posmā daudz iemācīties, gūt jaunu pieredzi un pozitīvas emocijas, lieliski apvienojot saturu un valodas apguvi ar piederības izjūtas veicināšanu.

„Дети
познакомились
с интересными
людьми,
позанимались
латышским
языком, увидели
”
новые края.

Изучая латышский язык, мы познаём культуру

Айя Калве, руководитель клубов по языку

Неоспоримой истиной в наши дни является факт, что в языке аккумулируется народный опыт, накапливается и передаётся дальше генетическая память этноса. Изучая язык другого народа, человек проникает в культуру этого народа, осваивает духовные ценности, а также соответствующую этим ценностям и осознанную на языковом уровне картину мира. Таким образом, при планировании и проведении занятий клуба поддержки по изучению латышского языка, нужно было уделить внимание не только развитию у участников навыков латышского языка, но и способствованию лучшему пониманию Латвии, большинства нации - латышей и других народностей, которые называют своим домом Латвию, латышской культуры и традиций в контексте многокультурного общества.

Занятия клуба по латышскому языку посещали участники как из Украины и России, так и Тайланда и Мьянмы, и у всех у них был разный культурный и жизненный опыт. А также опыт жить в Латвии. Было организовано 20 занятий клуба по изучению латышского языка, и по окончании этого сотрудничества участники проекта с благодарностью говорили: «Paldies!»

«На занятиях клуба поддержки по изучению латышского языка была очень дружеская, спокойная обстановка, способствовавшая общению и изучению латышского языка» (Марита).

«Я опять почувствовал себя школьником» (Никита).

«Мне всё на этих занятиях понравилось, я чувствовал себя свободно и хорошо» (Марис).

«Чувствую себя на этих занятиях очень хорошо и мне жаль, что это сотрудничество скоро закончится. Мне будет не хватать этих бесед и людей. На этих занятиях я каждый раз узнаю что-то новое» (Анжела).

Однако на самых первых занятиях клуба поддержки по изучению латышского языка было не так уж легко быть вместе и учиться. Надо было учиться не только латышскому языку, но и умению принимать и выслушивать друг друга, научиться понять, что мы разные и поэтому учимся, думаем и воспринимаем мир по-разному. Наверное, самым сложным было понять, что эти занятия не просто курсы латышского языка, на которых развиваем все языковые навыки и готовимся к экзаменам.

Знание латышского языка, несомненно, способствует повышению жизненного уровня участников проекта, проживающих в Латвии. Поэтому было интересно узнать, как они относятся к изучению языка. Участники проекта подчеркнули, что учат язык, чтобы найти работу, общаться с коллегами, учителями и т. д. Во всех ответах чувствовалось желание знать и изучать латышский язык, несмотря на то, как указывали участники, что это не легко.

«Я ходил на занятия потому, что знания латышского языка мне необходимы, проживая в Латвии» (Александр).

«Я очень стараюсь учить латышский язык».

«Я хочу выучить латышский язык, потому что это язык моей матери, моей Родины» (Марита).

Опыт и результаты клуба поддержки по изучению латышского языка - это подтверждение тому, что такая форма работы позволяет в достаточно короткие сроки многому научиться, приобрести новый опыт и получить положительные эмоции, успешно совместив освоение языка с развитием чувства принадлежности.

 Zini vai mini

1. Cik dažādu tautību cilvēku dzīvo Latvijā?

2. Kurā gadā pirmo reizi tika nodibināta Latvijas Republika?

3. 2 miljoni Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iedzīvotāju 1989. g. piedalījās akcijā:

4. 2015. gada 4. maijā tika atzīmēta Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas:

5. Kā sauc augstāko likumdevēju iestādi Latvijā?

6. Kas ir Satversme?

- a) Latvijas pamatlīkums – konstitūcija b) iestāde, kas pienem likumus c) iestāde, kurai ir tiesu vara

7. Vai Latvija ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts?

- a) tikai Eiropas Savienības b) tikai NATO c) Eiropas Savienības un NATO

8. Latviešu valoda piederi:

- a) indoeiropiešu saimes baltu grupai b) indoeiropiešu saimes ūermānu grupai c) somugru saimei

9. Unikāls kultūras mantojums ir tautasdziesmas (dainas) – liriskas četrrindes, kas stāsta par seno latviešu ikdienu un svētkiem. Cik daudz tautasdziesmu ir savākts un pierakstīts?

- a) 0,5 milioni b) 1 milions c) 2 milionii

10. Kāda liela kultūras būve tika atvērta apmeklētājiem 2014. gadā?

- a) Nacionālā bibliotēka b) Nacionālais teātris c) Nacionālā opera

11. 2015. gadā plāsti tiek atzīmēta Latvijas kultūras dižoaru Raina un Aspazijas 150. jubileja. Kas vini bija?

12. Aptuveni cik procenti Latvijas iedzīvotāju ir nevalstisko organizāciju biedri?

13. Kas Latvijā drīkst dibināt nevalstisku organizāciju?

- a) tikai Latvijas pilsoni b) Latvijas pilsoni un Latvijas nepilsoni c) ikviens fiziska persona

14. Vai ārzemniekiem Latvijā ir pieejama bezmaksas izglītība?

- a) tikai pamatizolitiba b) pamatizolitiba un vidējā izslītiba c) pamatizolitiba, vidējā izslītiba un augstākā izslītiba

15. Izglītības attīstības centra mājas lapa internetā www.iac.edu.lv pieejama:

- a) latviešu valodā b) latviešu un angļu valodā c) latviešu, angļu un krievu valodā

Know or guess

1. How many nationalities are represented by inhabitants of Latvia?

2. In which year was the Republic of Latvia founded for the first time?

3. 2 million inhabitants of Latvia, Lithuania, and Estonia, in 1988, participated in the action:

- a) Baltijas ceļš (*The Baltic Way*) b) Brīvību Baltijai (*Freedom to the Baltic*) c) Tautas atmoda (*The National Awakening*)

4. On 4 May 2015, we celebrated the anniversary of restoration of Latvia's independence. It was:

5. What is the supreme legislative institution in Latvia?

6. What is Satversme?

- a) the fundamental law of Latvia – constitution b) the institution adopting laws c) the institution having the judicial power

7. Is Latvia the participant country of the European Union and NATO?

- a) only the European Union b) only NATO c) the European Union and NATO

8. The Latvian language belongs to:

- a) the Baltic group of the Indo-European language family
 - b) the Germanic group of the Indo-European language family
 - c) Finnish-Ugric language family

9. Folk songs (*dainas*) is a unique cultural legacy – they are lyrical quatrains telling about the everyday life and celebrations of ancient Latvians. How many folk songs have been collected and written down?

- a) 0.5 million b) 1 million c) 2 million

10. Which great cultural building was opened to visitors in 2014?

11. 150th anniversary of two outstanding figures of Latvian culture, Rainis and Aspazija, is celebrated this year. Who were they?

- a) painters b) poets and writers c) a composer and a singer

12. Approximately what percentage of the population of Latvia are members of non-governmental organizations?

13. Who can establish a non-governmental organization in Latvia?

- a) only the citizens of Latvia b) both the citizens and non-citizens of Latvia c) any physical entity

14. Do foreigners have access to the free-of-charge education in Latvia?

- a) only basic education b) basic education and secondary education c) basic education, secondary education and higher education

15. The home page of the Education Development Centre, www.iac.edu.lv, is accessible on the Internet:

Знай или угадай

1. Представители скольких народов проживают в Латвии?

2. В каком году впервые была основана Латвийская Республика?

3. Два миллиона жителей Латвии, Литвы и Эстонии в 1989 году приняли участие в акции:

4. Какой юбилей восстановления государственной независимости Латвии отмечался 4 мая 2015 года?

5. Как называется высший законодательный орган Латвии?

6. Что такое Satversme (Сатверсме)?

- а) основной закон Латвии – конституция б) учреждение, принимающее законы в) учреждение, имеющее судебную власть

7. Является ли Латвия членом Европейского Союза и НАТО?

8. Латышский язык принадлежит к

- a) балтийской группе индоевропейской языковой семьи
 - b) германской группе индоевропейской языковой семьи
 - c) финно-угорской языковой семье

9. Уникальным культурным наследием являются народные песни (дайны) – лирические четверостишия, повествующие о буднях и праздниках древних латышей. Сколько народных песен собрано и записано?

10. Какое большое культурное здание открылось для посетителей в 2014 году?

- a) Национальная библиотека* *b) Национальный театр* *c) Национальная опера*

11. В 2015 году широко отмечается 150-й юбилей исполнителей культуры – Райниса и Аспазии. Кем они были?

- a) художниками* *b) писателями и поэтами* *c) композитором и певицей*

12. Примерно сколько процентов жителей Латвии являются членами негосударственных организаций?

13. Кто в Латвии имеет право на учреждение негосударственной организации?

- a) только граждане Латвии* *b) граждане и неграждане Латвии* *c) любое физическое лицо*

14. Доступно ли иностранцам бесплатное образование в Латвии?

15. Домашняя страница Центра развития образования в Интернете, www.iac.edu.lv, доступна:

- а) на латышском языке б) на латышском и английском языках с) на латышском, английском и русском языках*

Kā un kāpēc Latvijā uzsākt savu biznesu?

Ideja veidot savu biznesu radās, veiksmīgi sakrītot vairākiem faktoriem: studējot vadībzinātni doktorantūrā, kā arī pasniedzot vairākus seminārus klientu apkalpošanā un pārdošanā, gribējās pašai izmēģināt darboties biznesā. Mūsu bērnu un vecvecāku hobījs - pužu likšana deva impulsu labai idejai, kā arī bija personīgie iekrājumi biznesa uzsākšanai. Izpētot tirgu, sapratām, ka Latvijā šajā jomā neviens nedarbojas. Lai arī pats biznesa sākums bija diezgan sarežģīts - radās daudz ražošanas tehnisko problēmu, ar ko sākotnēji nebija rēķinājušies, - tomēr tagad, pēc divu gadu intensīvas darbošanās, varu teikt, ka esam nostabilizējušies Latvijas tirgū. Pašlaik ražojam vairāku veidu puzzles: bērniem, muzejiem, korporatīvajiem uzņēmumiem, suvenīru aģentūrām, ir izveidota laba sadarbība ar lielākajām grāmatnīcām un rotaļlietu veikalim. Lūk, dažas atziņas, ko ieteikuši vērā biznesa uzsācējiem:

- Lai gūtu panākumus, ļoti svarīga ir komanda - cilvēki, kuri prot dažādas šajā jomā svarīgas lietas, profesionāli katrais savā nozarē. Nepieciešama pašu aizrautība ar ideju, vienlaicīgi spējot ar „vēsu prātu” izsvērt riskus un risināt problēmas.
- Nozīmīgi ir veidot labu sadarbību ar partneriem, mūsu gadījumā - veikalim, izdevniecībām, tipogrāfijām, māksliniekiem, reklāmas suvenīru un pasākumu aģentūrām. Lai pierādītu, ka esi uzticams biznesa partneris, ievēro termiņus un pildi solījumus.
- Sākotnēji ir svarīgi pierādīt, ka Tavs produkts ir kvalitatīvs. Ja izdodas iegūt „prestižus” klientus, turpmāk ir vieglāk ieinteresēt arī citus. Tas, ka mums izdevās kā vienus no pirmajiem klientiem iegūt Latvijas Nacionālo mākslas muzeju un Rīgas Biržu, ļoti atviegloja tālākās sarunas ar citiem muzejiem. Tāpat arī ar lielajiem uzņēmumiem, aģentūrām: tas, ka esam veidojuši skaistas, reprezentatīvas puzzles uzņēmumam „Latvijas Gāze”, bijis nozīmīgi, veidojot citas sadarbības.
- Jārēķinās, ka paredzētie izdevumi sākotnēji ir lielāki, bet ienākumi - mazāki, atdeve lēnāka nekā biznesa aprēķinos. Latvijas tirgus nav tik liels, lai pelņa nāktu strauji. Ir jābūt pacetīgam un neatlaidīgam.

Agita Šmitiņa, SIA Amber Puzzle vadītāja un īpašniece

Как и почему начать в Латвии свой бизнес?

Идея создать свой бизнес возникла при успешном совпадении нескольких факторов: изучая в докторантуре науку управления, а также преподавая семинары по обслуживанию клиентов и продаже, хотелось самой попробовать заняться бизнесом. Хобби наших детей, бабушек и дедушек - собирание пазлов - стало импульсом для хорошей идеи, а также имелись собственные сбережения для того, чтобы начать бизнес. Изучив рынок, мы поняли, что в Латвии в этой сфере никто не работает. Несмотря на то, что начало бизнеса было достаточно сложным - возникло много производственных проблем технического характера, которые мы не предусмотрели, - всё-таки теперь, после двух лет интенсивной работы, могу утверждать, что мы заняли стабильное место на латвийском рынке. В настоящее время мы производим несколько видов пазлов: для детей, музеев, корпоративных предприятий, сувенирных агентств; образовалось хорошее сотрудничество с крупнейшими книжными магазинами и магазинами игрушек. Вот несколько выводов, которые советую учесть тем, кто желает начать свой бизнес.

- Чтобы добиться успеха, очень большое значение имеет команда - люди, которые обладают важными для соответствующей сферы умениями, профессионалы каждый в своей отрасли. Нужна собственная увлечённость идеей, но в то же время и холодное здравомыслие, чтобы рассчитать возможный риск и решать проблемы.
- Очень важно наладить хорошее сотрудничество с партнёрами, в нашем случае - магазинами, издательствами, типографиями, художниками, сувенирными и рекламными агентствами, агентствами по проведению разных мероприятий. Чтобы доказать, что вы надёжный деловой партнёр, соблюдайте сроки и выполняйте обещания.
- Сначала важно доказать, что ваш продукт хорошего качества. Если удаётся получить «престижных» клиентов, то потом легче убедить и других. Так как нам удалось в качестве одних из первых клиентов привлечь Национальный художественный музей Латвии и Рижскую Биржу, то это очень облегчило дальнейшие переговоры с другими музеями. То же самое можно сказать и о крупных предприятиях, агентствах: факт, что мы изготавливали красивые, презентативные пазлы для предприятия «Латвияс Газе», был очень важным, налаживая сотрудничество с другими партнёрами.

- Нужно считаться с тем, что расходы сначала выше, доходы - меньше, а отдача - медленнее чем в расчётах бизнес-плана. Латвийский рынок не такой уж большой, чтобы прибыль была быстрой. Нужно набраться терпения и быть настойчивыми.

Агита Шмитиня, владелец и руководитель ООО *Amber Puzzle*

Trīs iemesli, kāpēc viss izdosies

Atvērtība visam, ko projekts piedāvā. Par to liecina dalībnieku entuziasms piedalīties semināros un valodu klubos, apņēmība mājās iedzīlināties tālmācības materiālos, vēlme dotoies Latvijas izzināšanas ekspedīcijās, apmeklēt kultūras pasākumus, muzeus, izjautāt ekspertus. Par to liecina arī gatavība ļauties piedzīvojumiem - pirmo reizi skaļi izrunāt teikumu latviski, pagaršot dīvaino izstrādājumu „tūrkultūra” un saņemt dūšu, lai patstāvīgi aizbrauktu uz kultūras pili „Ziemeļblāzma”. Projekta norise ir ļoti intensīva, prasa laiku, ieinteresētību un iedzīlināšanos, bet izrādās - tas ir to vērts, jo katru no tik dažādajām integrācijas programmas daļām papildina cita citu un ļauj stingrāk nostāties uz savām kājām šeit - Latvijā.

Savstarpējs atbalsts un palīdzība. Kura ir visgaršīgākā maizīte Latvijā? Kā jūs atradāt savu ģimenes ārstu? Kuru skolu labāk izvēlēties? Kādus dokumentus vajadzēja iesniegt, kad reģistrējāt savu uzņēmumu? Tie ir jautājumi, kurus dalībnieki uzdod ne tikai ekspertiem, bet arī ikvienam IAC darbiniekam un arī cits citam. Projekta pasākumi nekad nebeidzas darba kārtībā noteiktajā laikā. Tie turpinās ar sarunām, pieredzes stāstiem, padomiem, e-pastu un telefona numuru apmaiņu. Dalībnieki veido savstarpējā atbalsta un palīdzības tīklu, kas turpinās dot drošības sajūtu arī tad, kad projekts būs noslēdzies.

Cieņa pret Latviju un tās iedzīvotājiem. Kādam projekta dalībniekiem Latvija devusi iespēju paglābties no kara, citam - no jauna apvienoties ar ģimeni vai iegūt izglītību. Tādēļ attieksme pret savām tagadējām mājām un Latvijas cilvēkiem ir pateicības, cieņas un atzinības pilna. Tas ir lielisks pamats labai kopā dzīvošanai. Savukārt projekta īstenošanas komandai un cilvēkiem Latvijas novados projekta dalībnieki dod unikālu iespēju palūkoties uz savu valsti ar citu acīm. Tas ļauj no jauna novērtēt lietas, kuras esam pieraduši uzskatīt par pašsprotamām - brīvību un drošību, tīru gaisu un ūdeni, precēm pilnus veikalus, četrus gadalaikus, krāšņas ainavas un labu izglītību.

Paldies par sadarbību! Lai mums visiem veicas!

IAC projekta īstenošanas komanda

Integrācijas programmu „Dzīvot Latvijā”, kas sastāv no četriem moduļiem 120 akadēmisko stundu apjomā, apguva apmēram 50 dažāda vecuma un pieredzes cilvēki no Maskavas, Pēterburgas un vairākām Sibīrijas pilsētām Krievijā, no Taizemes, Birmas, Sīrijas, Ukrainas, Kazahstānas, Baltkrievijas un citām vietām.

„Iepazīties ar kultūru, Latvijas skaistākajām vietām un vienlaikus iepazīt valodas likumus ir patiešām interesanti.”

Natālija

„Laikam Kuldīgā jāpaliek pavism. Izgatavosim sienāžus, rotas, te ir tik daudz, ko darīt!”

Oleksandrs

Lai cik dažādi būtu iemesli, kas šos cilvēkus atveduši uz Latviju - senču balss no vairāk kā simtgadīgām tālēm, darbavietas norīkojums, ģimenes apvienošanās, lēmums uzsākt savu biznesu, vēlme nodrošināt saviem bērniem kvalitatīvu izglītību, interese mācīties pašiem vai kas cits -, viji Latvijā ieradušies ar labām domām, ar interesi un gatavību sadarboties, iejusties un likt lietā savas zināšanas un prasmes šajā zemē, kuru jau slavē par skaistu dabu, interesantu kultūru un atklātiem un atsaucīgiem cilvēkiem.

Kāds ir IAC darba pamatprincips? Viss, kas nepieciešams, ir mazliet vairāk pacietības, intereses, tolerances un atbalsta, atceroties, ka šie cilvēki Latvijā nokļuvuši dzīves sarežģījumu vai apstākļu sakritības, ne tikai savas izvēles pēc. Integrācija nav vienvirziena iela, un šī projekta īstenošana to atkal apstiprina. leguvēji var būt visi. Mums vienkārši jāsatiekas un jāsāk sarunāties.

IAC īstenotā projekta „Dzīvot Latvijā - 4” (Nr. IF/2013/1.a./6) ietvaros trešo valstu valstspiederīgie, tiekoties ar vietējiem cilvēkiem un klātienē iepazīstot Latvijas reģionus, interaktīvā veidā apgūst integrācijas programmu par Latvijas valsti, tās iedzīvotājiem, politisko, sociālo, saimniecisko un kultūras dzīvi.

Šāda veida integrācijas projektus IAC īsteno kopš 2010. gada.

Vairāk informācijas par projektu ‘Dzīvot Latvijā - 4’:

<http://www.iac.edu.lv/aktualie-projekti/dzivot-latvija-4/>

<http://www.iac.edu.lv/the-main-projects-and-activities-implemented-by-edc/living-in-latvia-4/>

<http://www.iac.edu.lv/project-ru/4-2/>

Izglītības attīstības centrs (IAC) ir biedru organizācija, kuras mērķis ir sniegt ieguldījumu izglītotas, demokrātiskas sabiedrības attīstībā, sekmējot cilvēku un organizāciju sadarbību, profesionālo kapacitāti un pilsonisko līdzdalību mūsdienu mainīgajā pasaulei.

Turpmākai saziņai:

Dzirnavu ielā 34a-8, Rīga, LV-1010

Tālrunis: 67503730, e-pasts: iac@latnet.lv

www.iac.edu.lv;

www.facebook.com/iac.edu;

twittwr.com/iacedu